

Tilburg University

Leer van vorige crisis bij bestrijding jeugdwerkloosheid

Bekker, Sonja

Published in:
Reformatorisch dagblad

Publication date:
2020

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Bekker, S. (2020). Leer van vorige crisis bij bestrijding jeugdwerkloosheid. *Reformatorisch dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Over Forum

De aanbevolen lengte van een opinieartikel voor Forum bedraagt 750 woorden. Ook kunnen abonnees door een ingezonden brief reageren op de redactionele inhoud van het RD. Uitzonderingen zijn: andere brieven, de rubriek

„Kerkelijke pers/ZoGezegd/Menens”, meditaties en recensies. Inzendingen (max. 250 woorden) moeten zijn voorzien van naam en adres van de schrijver. De redactie behoudt zich het recht voor inzendingen (zon-

Leer van vorige crisis bij bestrijding jeugdwerkloosheid

Sonja Bekker

Als na de zomer een nieuwe generatie schoolverlaters de arbeidsmarkt op stroomt, kan het probleem van jeugdwerkloosheid urgent worden. Snel handelen is daarom het devies. Daarbij kunnen we leren van de lessen uit het verleden. Een lage jeugdwerkloosheid is van groot economisch en sociaal belang.

In 2011 luidde de Europese Commissie de noodklok over de jeugdwerkloosheid. Door de grote economische schok vreesde men dat jongeren langdurig uitgesloten zouden zijn van werk. Het leidde tot massale steun voor de Europese jeugdgarantie, nu onderdeel van de Europese Pijler van Sociale Rechten.

De coronacrisis zal ook leiden tot jeugdwerkloosheid. In april 2020 daalde het aantal Nederlanders met een betaalde baan snel. Bij jongeren was deze daling het grootst: binnen één maand gingen meer dan honderdduizend banen voor jongeren verloren (CBS). Als na de zomer een nieuwe generatie schoolverlaters de arbeidsmarkt op stroomt, kan het probleem van jeugdwerkloosheid urgent worden. Snel handelen is daarom het devies. Daarbij kunnen we leren van het verleden.

Meer debat

Anders dan bij de vorige crisis werd jeugdwerkloosheid nu snel een aandachtspunt in het maatschappelijk debat. Tien jaar geleden was het lang stil. Nu krijgen jongeren volop de aandacht en roeren jongerenorganisaties zich. Dit komt omdat de gevolgen van de vorige crisis nog vers in het geheugen liggen. Hoewel

Nederland zich nadien herstelde en (tot voor kort) een lage (jeugd)werkloosheid kent (kende), is de positie van jongeren een punt van zorg gebleven.

In 2019 concludeerde de Sociaal-Economische Raad (SER) dat de weg naar een zelfstandig bestaan voor jongeren traag verloopt. Studeren betekent voor velen een studieschuld opbouwen, terwijl de oververhitte huizenmarkt zelfstandig wonen minder bereikbaar maakt. Daarnaast geeft de turbulente arbeidsmarkt nauwelijks een stabiel inkomen. Reden voor FNV Jong om vorig jaar al te waarschuwen voor een verloren generatie. Voor jongeren met minder kansen zijn de uitdagingen nog veel groter.

Er tekent zich, volgens de SER, een scheidslijn af tussen jongeren met meer en jongeren met minder kansen. Kreeg je van huis uit voldoende „sociaal kapitaal” mee, dan heb je vaker interessant werk, krijg je meer hulp bij financiële tegenslagen en kun je werk en zorg beter combineren. De coronacrisis zal als een katalysator werken voor kansenongelijkheid en jeugdwerkloosheid.

Uit internationale onderzoeken naar arbeidsmarktbeleid kan een aantal lessen getrokken worden ter voorkoming en vermindering

van jeugdwerkloosheid. Voorop staat dat een opeenstapeling van risico's sommige jongeren parten speelt. Daarom wordt in studies vaak een link gelegd met de onzekere arbeidsmarkt waarop vele jongeren zich begeven.

Jeugdwerkloosheid en de kans op sociale uitsluiting vergen dan ook een multidimensionaal en dynamisch perspectief. Dit houdt ook in dat uniform beleid en strenge toelatingseisen tot inkomensvoorzieningen geen oplossing bieden. Ook is het oppassen dat een snelle instroom in „elke baan” meer aandacht krijgt dan de instroom in een goede baan met toekomstperspectief.

Rol onderwijs

De Europese jeugdgarantie vat enkele ingrediënten van adequaat beleid samen: een snelle interventie en een aanbod van hoge kwaliteit, waarbij de jongere de kans krijgt om terug te keren naar school, in te stromen in een goede baan of stage te lopen. Snel betekent een goed aanbod binnen vier maanden na schoolverlating of werkloosheid. Maar preventief werken is nog slimmer. Nederland heeft laten zien in staat te zijn om voortijdige schoolverlating flink te verminderen.

Op school blijven tot een

„Op school blijven tot een diploma is behaald, voorkomt werkloosheid. Maar het zorgt ook voor een betere arbeidsmarktpositie op termijn.” beeld iStock

diploma is behaald, voorkomt werkloosheid. Maar het zorgt ook voor een betere arbeidsmarktpositie op de langere termijn. Onderwijs kan dus dienen als tijdelijke schuilplaats, maar levert ook extra kennis en vaardigheden. Daarnaast kunnen jongeren vaak stagelopen tijdens hun opleiding. Dat dit preventief werkt tegen werkloosheid, wijst ook de Duitse praktijk van beroepsopleiding uit. Stages geven werkervaring en een netwerk, wat de stap van school naar werk ten goede komt. Daarom moeten we jongeren stages blijven aanbieden, ook bij economische neergang.

Komt er toch een periode van werkloosheid, dan kan bege-

leiding bij re-integratie een uitkomst zijn. Die moet wel afgestemd worden op de situatie van de jongere en de obstakels die hij of zij tegenkomt op weg naar werk. Geef een jonge moeder dus middelen voor kinderopvang en help jongeren met schulden om hun financiën op orde te krijgen.

Begeleiding

Het meest effectief lijkt een aanbod dat bijdraagt aan meer kennis en vaardigheden, inclusief het bouwen aan sociaal kapitaal. Zeker voor kwetsbare jongeren is langdurig contact met een begeleider nodig om een vertrouwensband op te kunnen bouwen. Sommige jongeren staan ver van

OPGEMERKT

Kerkelijk vermogen

Uit het eindrapport van de commissie „Werkzaam vermogen” blijkt dat op de bankrekeningen van ruim 1500 plaatselijke gemeenten in de Protestantse Kerk in Nederland en hun diaconieën een bedrag staat van in totaal minimaal 1 miljard euro aan vrij beschikbaar vermogen (RD 9-6). De commissie roept de kerken ertoe op deze gelden ook daadwerkelijk te besteden en „dienstbaar te doen zijn aan de roeping

van de kerk.”

Dat is voluit Bijbels. Daarom is het mijn hartelijke wens dat er binnen de reformatorische kerkgenootschappen eenzelfde oproep gedaan zal worden. Er zullen zeker gemeenten zijn waarbinnen de diaconale gelden „in getrouwheid, blijmoedig en met een bewogen hart worden uitgedeeld” (zie formulier bevestiging diakenen). Maar ik heb tegelijk een sterk vermoeden dat in de breedte van onze kerken substantieel diaconaal vermogen óf voor oneigenlijke doelen dient óf als groeiend banktegoed ligt te versterven. Soms zelfs met als argument: „er zullen zich maar gebeurtenissen of omstandigheden (enzovoorts) voordoen waardoor we het geld hard nodig zullen hebben.”

Is er dan nog wel besef in onze

gemeenten dat, als er nood is, de Heere Zelf nog wonderen van onderlinge liefde en verbondenheid kan werken? Kerkenraden,

loop de banksaldi nog eens langs. Want behalve de nood van de huisgenoten des geloofs is er nog zoveel andere en vaak veel schrij-

De PKN-commissie „Werkzaam vermogen” roept de kerken ertoe op hun vrij beschikbare vermogen daadwerkelijk te besteden.

beeld ANP, Roos Koole

nender nood in deze wereld. Wat is het een voorrecht om dienstbaar te mogen zijn aan de roeping van de Koning van de kerk, Die gezegd heeft: „Het is zaliger te geven dan te ontvangen” (Handelingen 20:35).

Jan Vermeer
Veenendaal

Klimaatdoelen

Om de klimaatdoelen te kunnen halen, is er in de komende jaren ontzettend veel duurzame elektriciteit nodig die geleverd zou moeten worden met zon en wind. Deze energie is volledig weersafhankelijk en dus onbetrouwbaar. Er vallen dan grote gaten in de energielevering. Om aan de continue energievraag te kunnen voldoen, is het absoluut noodzakelijk om de capaciteit